

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Вступ до психології LW 053 1C VSPS; LW 053 1B VSPS;
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 –1 семестр
Course of study / Назва спеціальності	053 Психологія
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	Освітньо-професійна програма спеціальності 053 Психологія Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, кваліфікація «молодший бакалавр з психології»; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, кваліфікація «бакалавр з психології». і Обов'язкова Українська мова
Author / Укладач	Яцюк Анастасія Миколаївна, кандидат психологічних наук, Державний університет економіки і технологій, e-mail: asbvus.13@gmail.com ; http://orcid.org/0000-0003-0854-1795 моб. +380501948291
Консультації	вт, 15:30 – 16:50

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: створити умови для професійного визначення і формування професійної ідентичності студентів-психологів. А також формувати уявлення про напрями професійної діяльності психолога в різних сферах суспільного життя та забезпечити свідомий вибір спеціалізації подальшої психологічної освіти.

Завдання курсу: висвітлити зміст та проблематику діяльності психолога в зарубіжній та вітчизняній психологічній традиції; розглянути основні особистісні диспозиції психолога як основу його готовності до професійної діяльності; вивчити етичні особливості професійної діяльності психолога; формувати пізнавальні та професійно-орієнтовані уміння з власного професійного самовизначення та профорієнтаційної ідентифікації.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Місце психології в системі людинознавства.

Комплексне вивчення людини – теоретична основа практичного вирішення проблем людини та її розвитку. Актуалізація проблем людини в науці кінця ХХ – початку ХХІ століть. Основні етапи та особливості розвитку наук про людину. Науки про людину як індивіда, суб'єкта діяльності, особистість. Науки про взаємозв'язок людини і природи, людини й історичного розвитку людства, людини і культури. Класифікація наук за Б.М. Кедровим та місце у ній людинознавчих дисциплін. Проблема виділення психологічного аспекту в рамках комплексного вивчення людини. Співвідношення психічного та фізіологічного. Предмет психології.

Тема 2. Зміст та форми професійної діяльності психолога.

Професійне самовизначення психолога: теоретичні засади професійного самовизначення психолога; співвідношення понять «професійне самовизначення», «професійне становлення», «профорієнтація», «профконсультація»; типи самовизначення та професійної ідентичності.

Поняття про професію. Загальні чинники і мотивація вибору професії психолога. Професійно-кваліфікаційні вимоги до професії психолога. Соціальне замовлення на діяльність практичного психолога.

Професіоналізація студентів-психологів: особливості адаптації до навчання у закладі вищої освіти; поняття професіоналізації; етапи професіоналізації; проблеми професійної самореалізації психолога. Умови професійного становлення студентів-психологів. Поширені кризи розчарування в професійному становленні студентів-психологів. Уявлення про свою майбутню професію. Професійна спрямованість особистості.

Тема 3. Види діяльності практичного психолога.

Система видів діяльності психолога. Психологічна профілактика і просвітницька діяльність психолога. Психологічна діагностика: «психологічний діагноз»; групова та індивідуальна психодіагностика.

Психологічна корекція: мета та завдання психокорекції; прийоми і способи психокорекції; етапи психокорекції.

Психологічне консультування: специфіка, мета і завдання психологічного консультування; принципи і умови психологічного консультування; види психологічного консультування; інтерв'ю як основний метод психологічного консультування.

Психотерапія як складова діяльності практичного психолога; поняття, мета та завдання психотерапії; психологічні моделі психотерапії; індивідуальна і групова психотерапія. Характеристика основних напрямів психотерапії.

Тема 4. Психолог як особистість і професіонал.

Критерії професійної придатності психолога. Професія психолога як спосіб життя. Основні складові

моделі особистості психолога. Професійно важливі якості психолога. Формування особистості психолога у ЗВО. Розвиток особистості психолога у професії.

Біологічні, психологічні та соціальні чинники професійного становлення особистості психолога. Гендерні особливості професійного становлення психолога. Особистісні чинники професійної діяльності. Методи дослідження професійно важливих якостей майбутніх психологів.

Тема 5. Структура і проблематика прикладної психології.

Сучасна система психології як науково-практична сфера суспільної діяльності. Структура і завдання прикладної психології. Практична психологія. Наукова психологія. Їх взаємозв'язок та методологічні основи. Поняття психологічної технології. Побутова психологія, її співвідношення із практичною психологією. Національна система соціально-психологічної служби України.

Тема 6. Напрями професійної діяльності психолога в різних сферах суспільства.

Професійна діяльність практичного психолога в системі освіти. Психолог та його діяльність в галузі спорту. Професійна діяльність практичного психолога у медичній сфері. Професійна діяльність практичного психолога у соціальній сфері. Малодоступні сфери діяльності практичного психолога: мистецтво, релігія, філософія та інші.

Професійна взаємодія психологів.

Тема 7. Законодавчо-правова регламентація роботи соціально-психологічної служби.

Основні положення Концепції про Національну систему соціально-психологічної служби України. Законодавча та правова база психологічної служби в галузі освіти.

Порядок атестації практичних психологів освіти. Специфіка нормативної та правової бази психологічної служби в інших сферах суспільної практики.

Міжнародні та регіональні документи про права людини.

Особливості прояву професійно-особистісних деформацій в різних сферах професійної діяльності практичного психолога. Взаємодія психолога з суміжними фахівцями інших сфер суспільної практики.

Тема 8. Соціальні, моральні та духовні проблеми в діяльності практичного психолога.

Етичні проблеми діяльності психолога. Головний «етичний парадокс» психології. Система професійних принципів практикуючого психолога. Загальні етичні стандарти професійної діяльності психолога.

Етичний кодекс психолога в різних країнах: етичний кодекс психолога України; етичні стандарти психологів Американської психологічної асоціації; етичні принципи, правила роботи, етичні стандарти для психолога в європейських країнах.

Професійна компетентність психолога та її розвиток. Освітньо-кваліфікаційна характеристика психолога. Творчість у діяльності практичного психолога. Сучасні методи психодіагностики професійних здібностей психолога.

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати типові (для молодшого бакалавра з психології) та складні (для бакалавра з психології) спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

	<p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>СК02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду, розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>СК04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК05. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК06. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК08. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність (для молодшого бакалавра з психології); здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) (для бакалавра з психології).</p> <p>СК09. Здатність дотримуватися норм професійної етики (для молодшого бакалавра з психології); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту (для бакалавра з психології).</p> <p>СК10. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (для молодшого бакалавра з психології); здатність дотримуватися норм професійної етики (для бакалавра з психології).</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (для бакалавра з психології).</p>
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПР01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми (для молодшого бакалавра з психології). Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання (для бакалавра з психології).</p> <p>ПР02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР03. Здійснювати пошук інформації з різних джерел у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР04. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР05. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПР06. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p> <p>ПР07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p>

ПР08. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців та нефахівців.

ПР09. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника.

ПР11. Складати та реалізовувати програму просвітницьких дій у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тощо, відповідно до вимог замовника (для молодшого бакалавра з психології); складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (для бакалавра з психології).

ПР12. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності (для молодшого бакалавра з психології); складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника (для бакалавра з психології).

ПР13. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості (для молодшого бакалавра з психології); взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно - вікові відмінності (для бакалавра з психології).

ПР14. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (для молодшого бакалавра з психології); ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі, демонструвати лідерські якості (для бакалавра з психології).

ПР15. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога (для молодшого бакалавра з психології); відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (для бакалавра з психології).

ПР16. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності (для молодшого бакалавра з психології); знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога (для бакалавра з психології).

ПР17. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) (для молодшого бакалавра з психології); демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності (для бакалавра з психології).

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) (для бакалавра з психології).

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті)
------------------	------	--	---

I семестр:	Тема 1. Місце психології в системі людинознавства. 1. Комплексне вивчення людини – теоретична основа практичного вирішення проблем розвитку людини. 2. Міфи про психолога. 3. Основні етапи та особливості розвитку наук про людину. 4. Структура людинознавства. 5. Сучасні погляди на предмет психології. 6. Наукова та побутова психологія. 7. Установи підготовки практичних психологів в Україні.	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 2,3,4,5,6. додаткова: 2,3,4.
I семестр		Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	1. Історія становлення психологічної науки і психологічної практики (Рекомендовано законспектувати матеріал з навчального посібника за авторством: Савчин М.В., Гавриш З.С. Вступ до спеціальності: Психолог, практичний психолог: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2007. – С.9-32) 2. Питання до семінару: - Місце психології у системі наук. - Наука евристика: мета, завдання, напрямки дослідження. - Структура людинознавства за Б.Г. Ананьєвим. - Науки про людину як вид. - Що вивчає психологія? - Що є предметом дослідження психології як науки? - Мета практичної психології. - Чим відрізняється об'єкт пізнання у науковій, практичній і побутовій психології? - Чому, як на вашу думку, склалося багато міфів про психологів?
I семестр	Тема 2. Зміст та форми професійної діяльності психолога.	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 2,3,4,5,6. додаткова: 1-7.
I семестр	1. Професійне самовизначення психолога: а) теоретичні засади професійного самовизначення психолога; б) співвідношення понять «професійне самовизначення», «профорієнтація», «профконсультація»; в) типи самовизначення. 2. Поняття про професію 3. Загальні чинники вибору професії. 4. Професійно-кваліфікаційні вимоги до професії психолога. Соціальне замовлення на діяльність практичного психолога. 5. Професіоналізація студентів-психологів: а) поняття професіоналізації; б) етапи професіоналізації; в) проблеми професійної самореалізації психолога. 6. Умови професійного становлення студентів-психологів. 7. Поширені кризи розчарування в професійному становленні студентів-психологів.	Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	1. Хто з вітчизняних дослідників працював у галузі професійної орієнтації та профконсультування? 2. Що становить та є сутністю професійного самовизначення практичного психолога? 3. Дайте визначення профорієнтації. 4. Основні типи самовизначення людини. 5. Який імідж, як на ваш погляд, має професія психолога? 6. Що саме спонукає дорослих до вибору професії? 7. Які саме характеристики детермінують вибір професії? 8. Визначення поняття «професіоналізація». 9. Причини відмови студентів-психологів від професійної самореалізації.

I семестр	Тема 3. Види діяльності практичного психолога. 1. Система видів діяльності психолога. 2. Психологічна профілактика	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 2,3,4,5,6. додаткова: 2,3,4.
I семестр	просвітницька діяльність психолога. 3. Психологічна діагностика: «психологічний діагноз», групова та індивідуальна психодіагностика. 4. Психологічна корекція: мета та завдання психокорекції; прийоми і способи психокорекції; етапи психокорекції. 5. Психологічне консультування: специфіка, мета і завдання психологічного консультування; принципи і умови психологічного консультування; види психологічного консультування; інтерв'ю як основний метод психологічного консультування. 6. Психотерапія як складова діяльності практичного психолога: поняття, мета і завдання психотерапії; психологічні моделі психотерапії; індивідуальна і групова психотерапія.	Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	1. Визначення поняття «психологічний діагноз». 2. Переваги та недоліки групового психодіагностичного опитування. 3. Які основні вимоги до психодіагностичних методів обстеження? 4. Проективний підхід у психодіагностиці. 5. Етапи процедури психодіагностичного обстеження. 6. Психокорекція: мета, завдання, методи.
I семестр	Тема 4. Психолог як особистість і професіонал. 1. Критерії професійної придатності психолога. 2. Професія психолога як спосіб життя.	Лекція (2 год) ZOOM	Опрацювання літератури: основна: 1,2,3,4,5,6. додаткова: 1-7
I семестр	3. Основні складові моделі особистості психолога. 4. Професійно важливі якості психолога. 5. Формування особистості психолога у ЗВО. 6. Розвиток особистості психолога у професії.	Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	Питання для обговорення та дискусії на семінарі: - Психолог-професіонал як особистість за визначенням Д.Б. Богоявленської. - Які підструктури включає модель особистості практикуючого психолога? - Складові структури спілкування. - Які якості повинен виявляти психолог у процесі спілкування з клієнтом? - Коли в Україні було прийнято Етичний кодекс психолога? Завдання: Проаналізуйте наведені ситуації та визначте відповідність дій психолога нормам Етичного кодексу психолога. Вкажіть статті Етичного кодексу психолога, які було порушено: а) керівництво школи 25 травня поставило перед психологом Тамарою Т. завдання: у тижневий термін провести дослідження готовності учнів 4 та 9 класів до навчання в наступній ланці і підготувати за цими

			<p>матеріалами статтю до провідного наукового журналу. Тамара Т., розуміючи неможливість виконання цього завдання, не обговорюючи терміни і можливості його виконання з адміністрацією школи, знайшла в одній із збірок наукових праць статтю, яка висвітлювала подібну проблему, переписала її та подала статтю до журналу під власним ім'ям;</p> <p>б) до психолога Дмитра Д. на консультацію звернулася приваблива клієнтка 19 років. Дмитро Д., після знайомства з клієнткою під час консультації, запропонував їй продовжити їх співпрацю у кафе-барі неподалік від офісу. При цьому він натякнув, що йому буде дуже приємно продовжити це знайомство за межами психологічної консультації. Клієнтка почала зустрічатися з Дмитром Д. щовечора, а двічі на тиждень приходила до нього на консультацію;</p> <p>в) директор фірми увірвався до кабінету психолога Катерини Л. Він вимагав терміново подати йому результати опитування працівників стосовно задоволеності роботою, взаєминами з колегами та керівництвом тощо. Катерина Л., не довго думаючи, подала шефові бланки відповідей, на яких були зазначені прізвища працюючих. На нараді керівник оприлюднив результати опитування кожного, коментуючи їх, вдаючись до образ;</p> <p>г) майстер дільниці звернувся до психолога Олега Т. з проханням дослідити динаміку працездатності з метою складання оптимального графіку роботи. Олег Т., посилаючись на значне завантаження, запропонував майстрові провести дослідження самостійно і надав всі необхідні матеріали. Майстер провів дослідження на рівні, який виявився недостатнім, а графік виявився недосконалим;</p> <p>д) у місцевій газеті психолог Олена В. надрукувала таке оголошення: «До уваги мешканців міста та району! Всього за 60-80 гривень ви отримаєте гарантовану допомогу у вирішенні сімейних конфліктів, позбавитесь шкідливих звичок. Психолог-консультант, спеціаліст з психотерапії попередив 10 випадків самогубства, зберіг 12 шлюбів, вдало провів 15 сеансів психотерапії з проблем наркоманії. Приходьте і Ви зі своїми проблемами. Від нас підете без проблем!. Запис на консультацію щоденно з 12 до 13 години дня (адреса офісу ...);</p> <p>е) під загрозою звільнення з роботи, менеджер спільно з директором фірми та психологом змушували всіх працівників відповісти на запитання анкети, яка стосувалася політичних та релігійних вподобань кожного.</p>
I семестр	Тема 5. Структура та проблематика прикладної психології. 1. Сучасна система психології як науково-практична сфера суспільної діяльності.	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 2,3,4,5,6. Додаткова: 2,3,4.
I семестр	2. Структура і завдання прикладної психології. 3. Національна система соціально-психологічної служби.	Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	1. Коли психологія стає самостійною наукою? 2. Назвіть основні завдання політичної психології. 3. Назвіть основні завдання практичної психології у сфері економіки та бізнесу. 4. Психологія освіти: зміст, напрямки діяльності. 5. У яких галузях прикладна психологія є недостатньо поширеною? 6. Коли створено Центр психологічної служби

			системи освіти в Україні? 7. Яка основна мета Національної системи соціально-психологічної служби?
I семестр	Тема 6. Напрями професійної діяльності психолога в різних сферах суспільства.	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 2,3,4,5,6. додаткова: 1,2,3,4,5,6,7.
I семестр	1. Професійна діяльність практичного психолога в системі освіти. 2. Психолог та його діяльність в галузі спорту. 3. Професійна діяльність практичного психолога у медичній сфері. 4. Професійна діяльність практичного психолога у сфері економіки, промислових підприємств та організацій малого бізнесу. 5. Професійна діяльність практичного психолога у сфері юриспруденції. 6. Професійна діяльність практичного психолога у соціальній сфері.	Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	1. У якому році в США введено посаду першого шкільного психолога? 2. Назвіть основні завдання психолога у системі освіти. 3. Які функції виконує психолог у системі освіти? 4. Діяльність спортивного психолога: мета, функції та повноваження. 5. Основні напрямки діяльності психолога в системі економіки. 6. Завдання психолога у сфері юриспруденції. 7. Головні завдання медичного та соціального психолога. 8. «Малодоступні» сфери для практичного психолога. 9. У яких організаційних структурах здійснюється взаємодія та професійний зріст психологів?
I семестр	Тема 7. Законодавчо-правова регламентація роботи соціально-психологічної служби.	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 2,3,4,5,6. додаткова: 1, 2,3,4,5,6,7.
I семестр	1. Основні положення Концепції про Національну систему соціально-психологічної служби України. 2. Законодавча та правова база психологічної служби в галузі освіти. 3. Порядок атестації практичних психологів освіти. 4. Специфіка нормативної та правової бази психологічної служби в інших сферах суспільної практики.	Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	1. У якому році відбулося становлення Національної системи соціально-психологічної служби України? 2. Які структури та підрозділи складають Національну систему соціально-психологічної служби України? 3. Назвіть основні завдання Національної системи соціально-психологічної служби України. 4. Які розділи містить Положення «Про психологічну службу системи освіти України»? 5. Назвіть установи, які мають право здійснювати підвищення кваліфікації практичних психологів навчальних закладів. 6. Назвіть міжнародні та регіональні документи про права людини.
I семестр	Тема 8. Соціальні, моральні та духовні проблеми в діяльності практичного психолога.	Лекція (2 год) ZOOM MOODLE	Опрацювання літератури: основна: 2,3,4,5,6. додаткова: 1,4,5.
I Семестр	1. Міжнародні та регіональні документи про права людини. 2. Особливості прояву професійно-особистісних деформацій в різних сферах професійної діяльності практичного психолога. 3. Взаємодія психолога з	Семінарське заняття (4 год) ZOOM MOODLE	Завдання: 1. Порівняйте системи етичних принципів професійної діяльності психолога в різних країнах. Вкажіть на спільні та відмінні особливості. 2. Доберіть вправи для нервово-емоційної релаксації та зниження емоційної напруги в професійній діяльності психолога. Питання до семінару:

	суміжними фахівцями інших сфер суспільної практики.		<ul style="list-style-type: none"> – в чому є проблема типу «психолог-адміністрація»? – назвіть основні етичні зваби у процесі взаємодії психолога з клієнтами; – охарактеризуйте головний «етичний парадокс» психології; – які позиції виділяються в етичних кодексах різних країн? – дайте визначення поняттю «професійна деформація»; – які деформуючі чинники в роботі психолога-консультанта вам відомі?
--	---	--	---

1. Вивчення дисципліни передбачає виконання обов'язкових завдань у контексті семінарських тем для обговорення.
2. Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуального завдання у контексті тематики семінарських занять

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Біла О.Г. Соціально-психологічні детермінанти особистісного становлення психолога-практика // Проблеми загальної та педагогічної психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка АПН України / За редакцією С.Д. Максименка. – К.: ГНОЗІС, 20032.- Т. V.- Ч.6.- С. 18-22.
2. Бочелюк В.Й., Зарицька В.В. Психологія: вступ до спеціальності: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.
3. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ до спеціальності: 2-ге видання. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 256 с.
4. Савчин М.В., Гавриш З.С. Вступ до спеціальності: Психолог, практичний психолог: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2007. - 400с.
5. Основи практичної психології / В. Панок, Н. Чепелева, Т. Титаренко. – К.: Либідь, 2001. – 534 с.
6. Приходько Ю.О. Практична психологія: Введення у професію: Навчальний посібник; 3-тє видання / Ю.О. Приходько. – К.: Каравела, 2012. – 248 с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Жіночі права: крок за кроком. Практичний посібник з використанням міжнародного закону про права людини і механізми захисту прав жінок у контексті прав людини: переклад з англ.– К.: Основи, 1999.- 236 с.
2. Матвеева М.П. Організація роботи шкільного психолога: Методичні рекомендації. – Кам'янець-Подільський: Інформаційно-видавничий відділ Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету, 2001. – 36 с.
3. Панок В.Г. Основні напрями професійного ставлення особистості практичного психолога у вищій школі // Практична психологія та соціальна робота. – 2003.-№ 4. – С. 14-17.
4. Положення про психологічну службу системи освіти України // Практична психологія та соціальна робота. – 2000. - № 2. – С.43-58.
5. Права дитини: Від витоків до сьогодення: Збірник текстів методичних та інформаційних матеріалів. – К.: Либідь, 2002.- 280 с.
6. Сидоренко І.С. Актуальні напрями роботи психолога в організаціях малого бізнесу // Актуальні проблеми психології. Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія. – Т. 4. – К.: Інститут психології імені Г.С. Костюка, 2002.- С. 211-213.
7. Скоков С.І. Психологічна служба в установах кримінально-виконавчої системи України // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. - № 6. – С. 54-58.

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Одинцова А.М. Особистісні прояви юнаків із різними рівнями розвитку життєвих ролей // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, II (10), Issue: 20, 2014. –Р.134-138/
2. Одинцова А.М. Життєва роль як складник життєвої позиції у свідомості юнаків // Психологічні перспективи. Вип. 24. – Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2014. – С. 238-249.
3. Одинцова А.М. Психологічні тенденції особистісних проявів студентів із різними типами життєвих ролей //

- Психологічні перспективи. Вип. 23. – Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2014. – С. 238-251.
4. Одінцева А.М. Психолінгвістичні маркери мовлення осіб у різних емоційно-психічних станах // Психологічні перспективи. Вип. 29. – Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2017. – С. 280-290.
 5. Одінцева А.М. Технології вирішення міжособистісних конфліктів // Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (15 трав. 2017 р.) / за заг. ред. Л. В. Засекоїної, А. В. Кульчицької. – Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2017. – С. 91 – 93.
 6. Одінцева А.М. Психологія конфлікту. Авторська навчальна програма // Збірник навчальних програм для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» напряму підготовки (спеціальності) «Психологія»: / О.Г.Александрова, О.Є.Блинова, С.І. Бабатіна, О.Є.Блинова, Т.М. Дудка, та ін. / відпов. ред. Блинова О.Є. – Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД, 2017. – С. 217 – 225.
 7. Одінцева А.М. Специфіка конфліктів в організації та у сфері управління // Соціокультурні та психологічні виміри становлення особистості : матеріали Всеукраїнської (із міжнародною участю) науково-практичної конференції (5-6 жовтня 2017 року, м. Херсон) / Шапошникова І. В., Блинова О. Є. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2017. – С. 103 – 104.
 8. Одінцева А.М., Мнацаканян Г.В. Особливості становлення професійної позиції випускників ЗВО // Інсайт: збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених / І.С. Попович, С.І. Бабатіна, І.Р. Крупник та ін. – Херсон: ВД «Гельветика», 2018. – С. 177-178.
 9. Одінцева А.М. Психологічні особливості конфліктної особистості // Соціокультурні та психологічні вектори становлення особистості : колективна монографія / О.Є. Блинова, С.І. Бабатіна, Т.М. Дудка, А.М. Одінцева та ін. [Текст] / відпов. ред. Блинова О.Є. – Херсон : Вид-во ФОП Вишемирський В. С., 2018. – С. 230-252.
 10. Яцюк А.М., Левковська В.В. Причини виникнення сімейних конфліктів // Інсайт: психологічні виміри суспільства: науковий журнал / ред. кол. І.С. Попович, С.І. Бабатіна, І.Р. Крупник та ін. – Херсон: ВД «Гельветика», 2019 – Вип. 1(16). – С. 166-167.
 11. Яцюк А.М., Лушай С.О. Конфліктна особистість: підходи до визначення // Інсайт: психологічні виміри суспільства: науковий журнал / ред. кол. І.С. Попович, С.І. Бабатіна, І.Р. Крупник та ін. – Херсон: ВД «Гельветика», 2019 – Вип. 1(16). – С. 174-175.
 12. Яцюк А.М. Спосіб реагування на конфліктну ситуацію у юнаків // Інсайт: психологічні виміри суспільства : наук. журн. / ред. кол. І. С. Попович, С. І. Бабатіна, І. Р. Крупник та ін. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. – Вип. 1 – 118 с. (С. 59-64)
 13. Яцюк А.М., Стадницька Т.Ю. Психологічний аналіз основних причин сімейних конфліктів // Соціально-психологічні технології розвитку особистості: Зб. наук. праць за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів (м. Херсон, 14 травня 2020 р.) / ред. колегія: А. М. Яцюк, Н. О. Олейник, В. В. Мойсеєнко та ін. – Херсон : ФОП Вишемирський В.С., 2020. – С. 349-351.
 14. Яцюк А.М., Левковська В.В. Протокол сімейної консультації у дистантних родинах // Соціально-психологічні технології розвитку особистості : Зб. наук. праць за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів (м. Херсон, 14 травня 2020 р.) / ред. колегія: А. М. Яцюк, Н. О. Олейник, В. В. Мойсеєнко та ін. – Херсон : ФОП Вишемирський В.С., 2020. – С. 425-426.

Н. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: формування у студентів професійних умінь та навичок прогнозування, передбачення, врегулювання, вирішення та подолання наслідків конфліктів в різних сферах психологічної практики. Окрім системи теоретичних положень студенти вивчають практичні засоби вирішення конфліктної ситуації: посередництво, ведення переговорів, арбітраж та інші.

Зміст курсу «Вступ до психології» тематично пов'язаний з наступними дисциплінами: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія», «Соціально-психологічний тренінг», «Індивідуальне психологічне консультування», «Психофізіологія і диференційна психологія», «Практикум з загальної психології», «ЕКП (експериментальна, клінічна психологія та психодіагностика)», «Конфліктологія», «Психологія особистості» та ін.

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	16	8
Семінарські	32	8
Самостійна робота студента (СРС)	87	119
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	15	15

Курсова робота	–	–
----------------	---	---

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т. ч.:		
оцінювання під час семінарських занять	60	60
виконання індивідуальної роботи	5	5
виконання і захист завдань самостійної роботи	35	35
Підсумковий контроль (іспит)	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультаційної роботи.	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття (як лекційні, так і семінарські), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу;
- своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою семінарські завдання;
- брати очну участь у контрольних заходах;
- будь-яке відтворення результатів чужої праці, в тому числі використання, завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:

- *вербальні/словесні* (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
- *наочні* (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- *практичні* (різні види практичних завдань згідно теми семінарських занять);
- *пояснювально-ілюстративний*, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
- *метод проблемного викладу*;
- *дослідницький*.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проектор

[Zoom](#) – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua:

Coursera – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

EdX – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

Prometheus — український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримуєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

Положення про академічну доброчесність у Державному університеті економіки і технологій:

https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

Стаття 42. Академічна доброчесність ЗАКОН УКРАЇНИ Про освіту

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380)<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри соціально-гуманітарних наук Державного університету економіки і технологій - протокол № 1 від 02.09. 2022 року

Укладач

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних наук

Протокол № 1 від 02. 09.2022 року

Завідувач кафедри

Науково-методичною радою Державного університету

економіки і технологій

Протокол № 1 від 20.09. 2022 року

Голова науково-методичної ради

Анастасія ЯЦЮК

Валентина ШАЙКАН

Валентин ОРЛОВ